

CV Ligatures :

ॐ ढां ढीं ढूं ढु ढू ढौ ढ्यो ढ्ये ढें ढै ढों ढों ढों ढूं ढूं

Kerning Check with C2 :

မှန်ကန် မှန်ကန်

Halanth :

<<ISSUE : Halanth breaking after vottu. Similar issue in Kannada>>

35

Anchors :

<<Issue : Anchors for spacing (tall) c2 marks not working on Firefox, Safari and Chrome. Ex:

క క క్క క్క , య యా , ఖ ఖా ఖ్ఖ

[illegible][illegible][illegible]

Al length mark :

	(၁)	(၂)	(၃)	(၄)	(၅)	(၆)	(၇)	(၈)	(၉)	(၁၀)	(၁၁)	(၁၂)	(၁၃)	(၁၄)	(၁၅)	(၁၆)	(၁၇)	(၁၈)	(၁၉)	(၂၀)	(၂၁)	(၂၂)	(၂၃)	(၂၄)	(၂၅)	(၂၆)	(၂၇)	(၂၈)	(၂၉)	(၃၀)	(၃၁)	(၃၂)	(၃၃)	(၃၄)	(၃၅)	(၃၆)	(၃၇)	(၃၈)	(၃၉)	(၄၀)	(၄၁)	(၄၂)	(၄၃)	(၄၄)	(၄၅)	(၄၆)	(၄၇)	(၄၈)	(၄၉)	(၅၀)	(၅၁)	(၅၂)	(၅၃)	(၅၄)	(၅၅)	(၅၆)	(၅၇)	(၅၈)	(၅၉)	(၆၀)	(၆၁)	(၆၂)	(၆၃)	(၆၄)	(၆၅)	(၆၆)	(၆၇)	(၆၈)	(၆၉)	(၇၀)	(၇၁)	(၇၂)	(၇၃)	(၇၄)	(၇၅)	(၇၆)	(၇၇)	(၇၈)	(၇၉)	(၈၀)	(၈၁)	(၈၂)	(၈၃)	(၈၄)	(၈၅)	(၈၆)	(၈၇)	(၈၈)	(၈၉)	(၉၀)	(၉၁)	(၉၂)	(၉၃)	(၉၄)	(၉၅)	(၉၆)	(၉၇)	(၉၈)	(၉၉)	(၁၀၀)
--	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	-------

క₂ య₂ య₂ హ్₂ క్₂ c2 + c2.following

క₂ Place second t1TAc2 as second level vottu

క₂ ... + t1TAc2.following

క్₂ య₂ ... + t1RAc2.following

క్₂ క₂ sub @C2 t1TAc2' t1RAc2' by t1TRAc2.following

Replace @KA + t1SSAc2 with t1SSAc2.kssa :

క₂ క₂ క్₂ క్₂ క్₂ క్₂ య₂

@C2_LIGATURE :

క₂ య₂ sub t1NGAc2 t1GAc2 by t1NGGAc2

క₂ య₂ sub t1JAc2 t1NYAc2 by t1JNYAc2

క్₂ య₂ sub t1TTAc2 t1RAc2 by t1TTRAc2

క్₂ య₂ sub t1TTAc2 t1LAc2 by t1TTLAc2 (anchor?)

క్₂ య₂ sub t1TAc2 t1RAc2 by t1TRAc2 (anchor?) (? make narrow, medium wide)

క్₂ క₂ క్₂ య₂ sub t1KAc2 t1SSAc2 by t1KSSAc2

క్₂ య₂ sub t1SSAc2 t1MAc2 by t1SSMAc2 (anchor?)

tlSSMAc2.01 {appears after '@KA tlSSA' tlMAc2' by tlSSMAc2.01', Eg., Lakshmi}

sub t1SSAc2 t1NNAc2 by t1SSNNAc2

$$\text{sub } t\text{SSAc}_2 \text{ } t\text{TTHAc}_2 \text{ by } t\text{SSTTHAc}_2$$

sub @NARROW_LETTERS t!TAc2' t!YAc2' by t!TYAc2

Lig c2 + following marks

VOWELS

అ = A, ఆ = AA, ఇ = I, ఈ = II, ఉ = U, ఊ = UU, ఋ = VOCALIC R, ౠ = VOCALIC RR, ఌ = LU (VOCALIC L), [NOT INCLUDED : LUU (VOCALIC LL)]

ఎ = E, ఏ = EE, ఐ = AI, ఒ = O, ఓ = OO, ఔ = AU, ం = ANUSWARA, ః = VISARGA, ఁ = ARDHANUSWARA/ARASONNA

ఱ = RRA/BANDI RA [ONLY FULL & HALANTH FORMS], ఱ = LLLA [ONLY FULL & HALANTH FORMS]

CONSONANTS

క = KA, ఖ = KHA, గ = GA, ఘ = GHA, ఙ = NGA

చ = CA, ఛ = CHA, జ = JA, ఝ = JHA, ఞ = NYA [NOT INCLUDED : చే, జే]

ట = TTA, ఠ = TTHA, డ = DDA, ఢ = DDHA, ణ = NNA

త = TA, థ = THA, ద = DA, ధ = DHA, న = NA

ప = PA, ఫ = PHA, బ = BA, భ = BHA, మ = MA

SEMI-VOWELS

య = YA, ర = RA, ల = LA, వ = VA, శ = SHA, ష = SSA, స = SA, హ = HA, ళ = LLA, క్ష = KSHA

DIGITS + FRACTIONS

౧ = 1, ౨ = 2, ౩ = 3, ౪ = 4, ౫ = 5, ౬ = 6, ౭ = 7, ౮ = 8, ౯ = 9, ౦ = 0

[NOT INCLUDED : 0/14 = ౧౪, 1/4 = ౧౪, 2/4 = ౪౪, 3/4 = ౪౪, 0/16 = ౦౪, 1/16 = ౧౪, 2/16 = ౨౪, 3/16 = ౩౪]

OTHER

ౡ = LATELUGU SIGN AVAGRAHA

[NOT INCLUDED : ఱ = REPH, ఱ = NAKARAPOLLU, ఱ = TELUGU SIGN CANDRABINDU, ఱ = TELUGU SIGN COMBINING CANDRABINDU ABOVE, RRRR , NNNN]

<< BASE CHARACTERS 18PT >>

AKAYA

అ	ఆ	ఇ	ఈ	ఉ	ఊ	ఋ	ౠ	ౡ	ఎ	ఏ	ఐ	ఒ	ఓ	ఔ	అం	అః						
క	ఖ	గ	ఘ	ఙ	చ	ఛ	జ	ఝ	ఞ	ట	ఠ	డ	ఢ	ణ	త	థ	ద	ధ	న	ప	ఫ	
బ	భ	మ	య	ర	ల	వ	శ	ష	స	హ	ళ	క్ల	ఱ	ఱ								

NTR

అ	ఆ	ఇ	ఈ	ఉ	ఊ	ఋ	ౠ	ౡ	ఎ	ఏ	ఐ	ఒ	ఓ	ఔ	అం	అః						
క	ఖ	గ	ఘ	ఙ	చ	ఛ	జ	ఝ	ఞ	ట	ఠ	డ	ఢ	ణ	త	థ	ద	ధ	న	ప	ఫ	
బ	భ	మ	య	ర	ల	వ	శ	ష	స	హ	ళ	క్ల	ఱ	ఱ								

NOTO TELUGU

అ	ఆ	ఇ	ఈ	ఉ	ఊ	ఋ	ౠ	ౡ	ఎ	ఏ	ఐ	ఒ	ఓ	ఔ	అం	అః						
క	ఖ	గ	ఘ	ఙ	చ	ఛ	జ	ఝ	ఞ	ట	ఠ	డ	ఢ	ణ	త	థ	ద	ధ	న	ప	ఫ	
బ	భ	మ	య	ర	ల	వ	శ	ష	స	హ	ళ	క్ల	ఱ	ఱ								

LOHIT

అ	ఆ	ఇ	ఈ	ఉ	ఊ	ఋ	ౠ	ౡ	ఎ	ఏ	ఐ	ఒ	ఓ	ఔ	అం	అః						
క	ఖ	గ	ఘ	ఙ	చ	ఛ	జ	ఝ	ఞ	ట	ఠ	డ	ఢ	ణ	త	థ	ద	ధ	న	ప	ఫ	
బ	భ	మ	య	ర	ల	వ	శ	ష	స	హ	ళ	క్ల	ఱ	ఱ								

<< SIMILAR CHARACTERS >>

KEY GLYPHS :   అ హ డో ఘ ఇ స థ జ   +   క ఝ
                                 అ హ డా ఘ ఇ స థ జ   +   క ఝ

LOOPS :   ల ధ డ ట (అ) ళ , ఖ , డ డో డ డ , ఏ ఐ ప ఫ మ వ (హ) ష , ఔ హ ఋ ౠ ౡ ౢ ౣ ,
                                 ల అ ఆ ట (అ) ళ , ఖ , డ డా డ డ , ఏ ఐ ప ఫ మ వ (హ) ష , ఔ హ ఋ ౠ ౡ ౢ ౣ ,

                                 ఈ ౠ , ణ , ౡ , త , ౣ
                                 ఈ ౠ , ణ , ౡ , త , ౣ

CIRCLE :   ం ర ర ఝ ఈ య
                                 ం ర ర ఝ ఈ య

BOTTOM STRUC. :   చ ఛ (అ) ట (థ) ద ధ డ (డో) డ డ , ఒ ఓ ఔ ఋ ఋ ఙ (జ) బ భ ,
                                 చ ఛ (అ) ట (థ) ద ధ డ (డో) డ డ , ఒ ఓ ఔ ఋ ఋ ఙ (జ) బ భ ,

                                 ఎ ఏ ఐ ప (ఫ) మ వ హ ష
                                 ఎ ఏ ఐ ప (ఫ) మ వ హ ష

TOP STRUC. :   (ఇ) ౡ ఐ ఇ ణ
                                 (ఇ) ౡ ఐ ఇ ణ

BOTTOM LINE :   ఖ ఘ ఛ ఝ డ ధ ఢ ణ
                                 ఖ ఘ ఛ ఝ డ ధ ఢ ణ

STRUCTURE: స (స) , శ ళ , ఋ ఋ బ భ , ఇ ౡ ణ
                                 న (న) , శ ళ , ఋ ఋ బ భ , ఇ ౡ ణ

END UP STROKE :   (ఝ) ఋ ఋ య మ ఖ ఘ బ ల
                                 (ఝ) ఋ ఋ య మ ఖ ఘ బ ల

DISCONNECTED TOP :   స హ ప ఘ ఘ
                                  స హ ప ఘ ఘ

DENSE CHARACTERS :   డౌ త ట ణ ఖ న శ ధ ళ
                                  డౌ త ట ణ ఖ న శ ణ ధ ళ

<< WIDTHS >>

WIDESTE BASE GLYPHS ::   హూ , ఝూ (ఝు ఝూ)
NARROWEST CHARACTER ::   క
NARROW CHARACTERS   ::   గ ర ల న

<< BELOW-BASE FORMS >>

TALL :   ్ = V.R, ్ = V.RR | ్ = KA, ్ = CA, ్ = CHA, ్ = NA, ్ = PA, ్ = PHA, ్ = BA, ్ = BHA, ్ = MA, ్ = YA,
          ఁ = VA, ్ = SHA, ్ = SA, ్ = LLA

ALTERNATE FORMS :   ్ = LONG MA

WIDE :   ్ = AI | ్ = GHA, ్ = JHA, ్ = TA, ్ = RA, ్ / ్ = SSA, ్ = HA

NOT INCLUDED : PRE-BASE RA, ్ = RA-SPACING, ్ = RIGHT SPACING LENGHT MARK, ్ = KA (COMBINES ONLY WITH KA FORMS), ్ = V.LL,

COMPOUND FORMS :   ్ ్ ్ ్ ్ ్ ్ ్ ్ ్ ్ ్ ్ ్ ్ ్

+ + + :   ✱ = PUSHPIKA

<< VOWEL SIGNS >>

క = KA, కా = KAA, కి = KI, కీ = KII, కు = KU, కూ = KUU, కె = KE, కే = KEE, కై = KAI, కొ = KO,
కో = KOO, కౌ = KAU, కం = K+ANUSWARA, కఁ = KA+ARDHAVISARGA, కః = K+VISARGA, కృ = K+VOCALIC R, కృ = K+VOCALIC RR

<<CONSONANT + VOWEL LIGATURES>>

అ	ఆ	ఇ	ఈ	ఉ	ఊ	ఋ	ౠ	అ	ఏ	ఐ	ఒ	ఓ	ఔ	అం	అః		
క	కా	కి	క్రీ	కు	కూ	క్రు	క్రూ	క్త	కె	కే	కై	కొ	కో	కౌ	కం	కః	క్
ఖ	ఖా	ఖి	ఖ్రీ	ఖు	ఖూ	ఖ్రు	ఖ్రూ	ఖ్త	ఖె	ఖే	ఖై	ఖొ	ఖో	ఖౌ	ఖం	ఖః	ఖ్
గ	గా	గి	గ్రీ	గు	గూ	గురు	గ్రూ	గ్త	గె	గే	గై	గొ	గో	గౌ	గం	గః	గ్
ఘ	ఘా	ఘి	ఘ్రీ	ఘు	ఘూ	ఘ్రు	ఘ్రూ	ఘ్త	ఘె	ఘే	ఘై	ఘొ	ఘో	ఘౌ	ఘం	ఘః	ఘ్
ఙ	ఙా	ఙి	ఙ్రీ	ఙు	ఙూ	ఙ్రు	ఙ్రూ	ఙ్త	ఙె	ఙే	ఙై	ఙొ	ఙో	ఙౌ	ఙం	ఙః	ఙ్
చ	చా	చి	చ్రీ	చు	చూ	చ్రు	చ్రూ	చ్త	చె	చే	చై	చొ	చో	చౌ	చం	చః	చ్
ఛ	ఛా	ఛి	ఛ్రీ	ఛు	ఛూ	ఛ్రు	ఛ్రూ	ఛ్త	ఛె	ఛే	ఛై	ఛొ	ఛో	ఛౌ	ఛం	ఛః	ఛ్
జ	జా	జి	జ్రీ	జు	జూ	జ్రు	జ్రూ	జ్త	జె	జే	జై	జొ	జో	జౌ	జం	జః	జ్
ఝ	ఝా	ఝి	ఝ్రీ	ఝు	ఝూ	ఝ్రు	ఝ్రూ	ఝ్త	ఝె	ఝే	ఝై	ఝొ	ఝో	ఝౌ	ఝం	ఝః	ఝ్
ఞ	ఞా	ఞి	ఞ్రీ	ఞు	ఞూ	ఞ్రు	ఞ్రూ	ఞ్త	ఞె	ఞే	ఞై	ఞొ	ఞో	ఞౌ	ఞం	ఞః	ఞ్
ట	టా	టి	ట్రీ	టు	టూ	ట్రు	ట్రూ	ట్త	టె	టే	టై	టొ	టో	టౌ	టం	టః	ట్
ఠ	ఠా	ఠి	ఠ్రీ	ఠు	ఠూ	ఠ్రు	ఠ్రూ	ఠ్త	ఠె	ఠే	ఠై	ఠొ	ఠో	ఠౌ	ఠం	ఠః	ఠ్

డ	డా	డి	డీ	డు	డూ	డృ	డ్రా	డ్త	డె	డే	డై	డొ	డో	డౌ	డం	డః	డ
ఢ	ఢా	ఢి	ఢీ	ఢు	ఢూ	ఢృ	ఢ్రా	ఢ్త	ఢె	ఢే	ఢై	ఢొ	ఢో	ఢౌ	ఢం	ఢః	ఢ
ణ	ణా	ణి	ణీ	ణు	ణూ	ణృ	ణ్రా	ణ్త	ణె	ణే	ణై	ణొ	ణో	ణౌ	ణం	ణః	ణ/ణవ
త	తా	తి	తీ	తు	తూ	తృ	త్రా	త్త	తె	తే	తై	తొ	తో	తౌ	తం	తః	త
థ	థా	థి	థీ	థు	థూ	థృ	థ్రా	థ్త	థె	థే	థై	థొ	థో	థౌ	థం	థః	థ
ద	దా	ది	దీ	దు	దూ	దృ	ద్రా	ద్త	దె	దే	దై	దొ	దో	దౌ	దం	దః	ద
ధ	ధా	ధి	ధీ	ధు	ధూ	ధృ	ధ్రా	ధ్త	ధె	ధే	ధై	ధొ	ధో	ధౌ	ధం	ధః	ధ
న	నా	ని	నీ	ను	నూ	నృ	న్ర	న్త	నె	నే	నై	నొ	నో	నౌ	నం	నః	న
ప	పా	పి	పీ	పు	పూ	పృ	ప్ర	ప్త	పె	పే	పై	పొ	పో	పౌ	పం	పః	ప
ఫ	ఫా	ఫి	ఫీ	పు	ఫూ	ఫృ	ఫ్ర	ఫ్త	ఫె	ఫే	ఫై	ఫొ	ఫో	ఫౌ	ఫం	ఫః	ఫ
బ	బా	బి	బీ	బు	బూ	బృ	బ్ర	బ్త	బె	బే	బై	బొ	బో	బౌ	బం	బః	బ
భ	భా	భి	భీ	భు	భూ	భృ	భ్ర	భ్త	భె	భే	భై	భొ	భో	భౌ	భం	భః	భ
మ	మా	మి	మీ	ము	మూ	మృ	మ్ర	మ్త	మె	మే	మై	మొ	మో	మౌ	మం	మః	మ

య	యా	యి	యీ	యు	యూ	యృ	యౌ	య్	యె	యే	యై	యొ	యౌ	యం	యః	య్
ర	రా	రి	రీ	రు	రూ	రృ	రౌ	ర్	రె	రే	రై	రొ	రౌ	రం	రః	ర్
ల	లా	లి	లీ	లు	లూ	లృ	లౌ	ల్	లే	లై	లొ	లౌ	లం	లః	ల్	
వ	వా	వి	వీ	వు	వూ	వృ	వౌ	వ్	వె	వే	వై	వొ	వౌ	వం	వః	వ్
న	నా	ని	నీ	ను	నూ	నృ	నౌ	న్	నె	నే	నై	నొ	నౌ	నం	నః	న్
ప	పా	పి	పీ	పు	పూ	పృ	పౌ	ప్	పె	పే	పై	పొ	పౌ	పం	పః	ప్
స	సా	సి	సీ	సు	సూ	సృ	సౌ	స్	సె	సే	సై	సొ	సౌ	సం	సః	స్
హ	హా	హి	హీ	హు	హూ	హృ	హౌ	హ్	హె	హే	హై	హొ	హౌ	హం	హః	హ్
ళ	ళా	ళి	ళీ	ళు	ళూ	ళృ	ళౌ	ళ్	ళె	ళే	ళై	ళొ	ళౌ	ళం	ళః	ళ్

ద దా ది దీ దు దూ దె దే దెదొ దో దౌ

ధ ధా ధి ధీ ధు ధూ ధై ధే ధ్మ ధ్మ ధ్మ
 న నా ని నీ ను నూ నై నే న్మ న్మ న్మ
 ప పా పి పీ పు పూ పై పే ప్మ ప్మ ప్మ
 ఫ ఫా ఫి ఫీ ఫు ఫూ ఫై ఫే ఫ్మ ఫ్మ ఫ్మ
 బ బా బి బీ బు బూ బై బే బ్మ బ్మ బ్మ
 భ భా భి భీ భు భూ భై భే భ్మ భ్మ భ్మ
 మ మూ మి మీ ము మూ మై మే మ్మ మ్మ మ్మ
 య యా యి యీ యు యూ యై యే య్మ య్మ య్మ
 ర రా రి రీ రు రూ రై రే ర్మ ర్మ ర్మ
 ల లా లి లీ లు లూ లై లే ల్మ ల్మ ల్మ
 శ శా శి శీ శు శూ శై శే శ్మ శ్మ శ్మ
 వ వా వి వీ వు వూ వై వే వ్మ వ్మ వ్మ
 శ శా శి శీ శు శూ శై శే శ్మ శ్మ శ్మ
 ప పా పి పీ పు పూ పై పే ప్మ ప్మ ప్మ
 స సా సి సీ సు సూ సై సే స్మ స్మ స్మ

ప్రా ప్రా హ్రి హీ ప్రు ప్రూ హై హే హై హూ హూ హూ

క్రమైత్యుజ్జ్వలస్థానైర్వై

(11PT)

(SOURCE : [HTTP://WWW.TELUGUDANAM.CO.IN/NEARCHUKO/SAMSLEASHA_AKSHARAALU.PHP](http://www.telugudanam.co.in/nearchuko/samsleasha_aksharaalu.php))

రాషపతి (ష + ట + ర = ష ష)

$$\xi_{\mathcal{F}} (\xi + \mathbf{y} = \xi_{\mathcal{F}})$$

అర్ఘ్యము (ర + ఘ + య = ర్ఘ)

జ్యోత్స్న (త + స + న = త్న)

వస్త్రము (స + త + ర = వ్ర)

ధృతరాష్ట్రుడు (షు + ట + ర = ష్ట్ర)

స్త్రీ (సీ + తి + రి = స్త్రీ)

ఇన్వెక్టర్ (నె + స + ప = న్పె)

వైశిష్ట్యము (ష + ట + య = ష్ట్య)

సామర్థ్యము (ర + ధ + య = ర్థ్య)

దారిద్ర్యము (ద + ర + య = ద్ర్య)

లక్ష్మయ్య (క + క్ష + మ = క్ష్య)

కర్ష్య (రూ + ష + య = ర్ష్య)

రాష్ట్రము (ష + ట + ర = ష్ట్ర)

ఉత్పేక్ష (తే + ప + ర = త్పే)

సంస్కృతి (స + క + ర = స్కర)

TA+SA+NA = త్న

SSA షు + U ం + TTA ట + RA ర = ష్ట్ర

KA+KA+JA+II = క్రిజ

KA+PA+RA+II = క్రి క్రి

THA+ YA + AI = ధై

క+్+ష+్+మ+్+య+ై = క్షై (క్షై)

క+్+మ+ై = క్షై

తెలుగు & Latin

ఒక నవీన తెలుగు ప్రపంచం చూడండి

{{ట్రయాంగిల్ గేలక్సీ}}

తెలుగు నిదానంగా చూడండి మూలమైన అణువు అనేది ప్రపంచం గురించి పరీచయిస్తోంది వివరణలు మరియు భావి కథనాలు రూపంలో రూపొందించే మరియు నిహించే ఒక రంగం. పురాతన శాస్త్రాన్ని సమీప సంబంధా కలిగి ఉంది. నవీన యుగంలో మరియు అనే రెండు పదాలను కొస్తారు ఆంగ్ల భాషలో ఒకదానికి ఒకటి ఉపయోగించారు. అయితే, అంశం గురించి సూచించడానికి ఇదే విధంగా నేటికి కూడా లేజా రాజకీయ వలె నవీన కూడా ఆధునిక వాడుకలో తరచూ మరియు భౌతిక పయనాలు వలె పరిగణిస్తారు మరియు కనుక ఇది భౌతిక ప్రపంచం మరియు వాటి షయానికి సంబంధించి ఆ అధ్యయన రంగాలకు పరిమితం చేయబడింది, పరిపూర్ణ గణిత మినహా సూచిస్తారు. భాగంగా చేసిన యొక్క ఈ భావం కెప్లర్ యొక్క గెలీలియో యొక్క మరియు యొక్క వంటి ఉదాహరణల ఆధారంగాయాల పేర్లకు ఒక విభిన్న రంగంగా మారింది. ఈ కాలంలో వలె సూచించడం సాధారణంగా మారింది. శతాబ్ద కాలంలో జరిగిన పరిశీలన అనే పదం ఎక్కువగా భౌతిక రసాయన భూగమలము జీవితో సహా సహజ ప్రపంచం యొక్క అనుశాసన అధ్యయనంతో అనుబంధించబడుతుంది. ఈ అయనం మానవ ఆలోచన మరియు సమాజం ఒక భాషా మిగిలిపోయింది, ఈ విషయకయన రంగాలను సామాజిక వలె వర్గీకరించడం పరిష్కరించబడింది. అదే విధంగా, నేడు లాంఛనప్రాయ మరియు అనువర్తిత వంటి యొక్క సాధారణ నీతికి కింద పలు ఇతర ప్రధాన అనుశాసన

అయనాలు మరియు రంగాలు ఉనికిలో పూర్తి చూడండి.

పాడుపు కథలు¹²

తెలుగు భాషా సాహిత్యంలో పాడుపు కథలకు ప్రత్యేక స్థానం ఉంది. వీటి సృష్టి కర్తలు పల్లె ప్రజలే. పండితులకు కూడా వీటిపై ఆసక్తి కలగడం వల్ల పద్యాలలోనూ పాడుపు కథలు ఉన్నాయి. విజ్ఞానం, వినోదం, ఆనందం కలిగించే పాడుపు కథలంటే యిష్టపడని వారుండరు. ఇది పల్లె ప్రజలకు ఒక వినోదంతో కూడిన ఆట. పాడుపు కథలో చమత్కారం, నిగూఢ భావం యిమిడి ఉండటమే దీనికి కారణం. ఎలాగైనా ఇందులో రహస్యం తెలుసుకోవాలనే కుతూహలం ఒకవైపు, దీని గుట్టు విప్పి తన తెలివితేటలు నిరూపించుకోవాలనే తపన ఒకవైపు పాడుపు కథల వైపు మనిషి ఆకర్షించబడతాడు.

ఆలోచనా శక్తిని పదును పెట్టే పాడుపు కథలంటే పిల్లలు ఎక్కువ యిష్టపడతారు. పిల్లలకు రకరకాల పాడుపు కథలు చేసే వారి మెదడును పదును పెట్టాలి. సాంప్రదాయకంగా వసున్న పాడుపు కథలనే కాకుంటే ఆధునిక కాలానికి సంబంధించిన విషయాలపైన పాడుపు కథలు తయారు చేసే పిల్లల్లో ప్రచారం చేయాలి. పిల్లల చేత వారి సృజనాత్మకత పెంచుటకు కొన్ని పాడుపు కథలు తయారు చేయించాలి.

పాడుపు కథలను తయారు చేయటం కష్టం కాదు. పాడుపు కథలో లయ, ప్రాస, రాగం, వంటివి ఉంటాయి. జ్ఞాపకం పెట్టుకోవటానికి అనువైన పద వాక్య విన్యాసం ఉండాలి. మరీ కష్టంగా ఉండకూడదు. చాలా సులభంగా ఉండకూడదు. కొద్ది సేపు ఆలోచించగానే అర్థమత్తేటట్లు ఉన్నప్పుడే ఆసక్తి కలుగుతుంది. మరీ కష్టంగా ఉంటే మనం చెప్పలేమనే ఆలోచన వచ్చి ఆసక్తి కోల్పోతాడు.

1 http://telugukiranaalu.blogspot.in/2012/07/blog-post_265.html

2 https://te.wikipedia.org/wiki/పాడుపు_కథలు

కాటుక రంగు, కమలం హంగు, విప్పిన పొంగు, ముడిచిన కుంగు.

(గొడుగు)

రెక్కలు లేవు కానీ ఎగురుతుంది.

కాళ్లు లేవు కానీ ముందుకు వెళ్తుంది.

చివరకు మాయమవుతుంది.

(మేఘం)

కదలకుండానే నదిని దాటగలదు?

(వంతెన)

ముందుకూ వెనక్కూ తప్ప పక్కలకు కదలదు.

(తలుపు)

గుడ్డ కింద దాగున్న దొంగకు నాలుగు కాళ్లు.

(టేబుల్)

చెట్టంతా చేదుమయం,

రోగాలకు దివ్య ఔషదం,

పుల్ల చేయు దంతదావనం.

(వేపచెట్టు)

నల్ల కుక్కకు నాలుగు చెవులు?

(లవంగం)

పొట్టలో వేలు, నెత్తి మీద రాయి

(డంగరం)

సన్నని సంతభం,

ఎక్కలేదు, దిగలేదు

(సూది)

ఆకాశంలో కెగిరినా పక్షి కాదు,

తోక కలిగిడన్నా మేక కాదు,
తాడు డన్నా ఎడ్డు కాదు,
(గాలిపటం)
వేసే వేసే జీలకర్రా,
మొలిచే మొలిచే మూలకా కూర,
పూసే పూసే బొండు మల్లే,
వేసే వేసే వింత గెలరా,
కాసే కాసే కామంచీ.
(అరటి)
నల్లని చేసులో తెల్లటి దారి?
(తల్లో పాపిడి)
దూడ అక్కడనే ఉండు,
ఆవు పోతావుండు?
(గుమ్మడికాయ తీగ)
జవ్వాది రాయంగా,
పుసుగు పూయింగా,
మందగిరి పర్వతాలలో నీరు తాగి,
మణాలకు వేసుకొని పడుకుంది.
(దివిటి)
రెక్కలు గల మా చక్కని భామలు,
నిక్కముగా అసలెగురలేదు,
నీరంటే అడ్డమే లేదు.
(పడవ)
అగ్గి అగ్గి ఛాయ,

అమ్మ కుంకుమ ఛాయ,
బొగ్గు బొగ్గు ఛాయ,
పోలి ఛాయ కంది పప్పు ఛాయ,
కాలనేమి ఛాయ,
కడసారి తాతయ్య కణతి ఛాయ.
(గురిగింజ)

అమ్మ కడుపున పడ్డాను,
అంతా సుఖాన ఉన్నాను,
నీచే దెబ్బలు తిన్నాను,
నిలువునా ఎండి పోయాను,
నిప్పుల గుండు తొక్కాను,
గుప్పెడు బూడిద అయినాను.
(పిడక)

అడవిలో పుట్టింది,
అడవిలో పెరిగింది,
మా ఇంటికొచ్చింది,
మహాలక్ష్మి లాగుంది.
(గడప)

అడవిలో పుట్టింది,
అడవిలో పెరిగింది,
మా ఇంటికొచ్చింది, తైతక్కలాడింది.
(చల్ల కవ్వం)

అంతులేని చెట్టుకు అరవై కొమ్మలు,
కొమ్మ కొమ్మకు కోటి పువ్వులు,

అన్ని పువ్వుల్లో రెండే కాయలు. ఏమిటవి
(ఆకాశం, చుక్కలు, సూర్యుడు)
బురు బురు మనచును...
రోడ్డు పైన నడచును...
(స్కూటర్)
కురు కురు మనచును...
చెట్టుపైకి ఎగురును...
(కోతి)
తురు తురు మనచును...
అంబరానికెగురును...
(పక్షి)
మీట నొక్కినంతనే...
టక్కుమని వెలుగును...
(బల్బు)
చుట్ల చుట్ల గోడ మీద నూరు నిమ్మపండ్లు పుట్టె,
రాజులంత తలవంచిరి.
(మొక్కజొన్నకంకి)
ఒక చెట్టు,
చెట్టుకు నాలుగు కొమ్మలు,
కొమ్మకు రెండు కాయలు. ఏమిటవి
(సూర్యుడు, చంద్రుడు)
కావాలంటే పెద్ద చేని చూపిస్తా
సూర్యున్ని చిన్నగా చేస్తా
మంటలు మండిస్తా.

(భూతద్ధం)

పన్నెండాకుల చక్రం పదే పదే తిరుగుతుంది.
తిరిగి తిరిగి య రోజున అక్కడికే తిరుగొస్తుంది.

(సంవత్సరాది)

వెలుతురులో నీతోటే ఉంటుంది.
చీకటిలో తప్పించుకు పోతుంది.

(నీడ)

నారూ నీరూ అక్కరలేదు
ఎంత కత్తిరిస్తున్నా ఎదుగుతునే ఉంటుంది.

(జట్టు)

ఇంటింటికి ప్రవహిస్తూ వస్తుంది,
పనులెన్నో చేస్తుంది,
ప్రమోదకారి, ప్రమాదకారి.

(విద్యుత్)